

رابطه اندکس توده بدن (BMI) مادران شیرده و روند رشد جسمی کودکان در ۴ ماه اول زندگی

زهرا سوکی^۱، خدیجه شریفی^۱، زهرا تقریبی^۱، زهرا خادمی^۲

چکیده

سابقه و هدف: یکی از مهم‌ترین عوامل عدم تغذیه شیرخوار با شیر مادر، نگرش مادران کم وزن در مورد عدم کفایت شیرشان جهت تأمین رشد شیرخوار می‌باشد که سبب عدم تمایل مادران کم‌وزن برای شیر دادن به کودک شیرخوار می‌شود. به علاوه در مورد نقش اندکس توده بدن (BMI) مادر با رشد جسمی فرزند آنها تناقض وجود دارد لذا به منظور تعیین روند رشد جسمانی کودکانی که از شیر مادران کم‌وزن و وزن معمولی تغذیه می‌کنند، این پژوهش بر روی کودکان متولد شده از مادران مراجعه‌کننده به زایشگاه شبیه‌خوانی کاشان طی سال‌های ۷۷ - ۱۳۷۶ انجام شد.

مواد و روش‌ها: پژوهش حاضر به روش Cohort study بر روی کودکان مادران با وزن کم ($BMI < 19/8$) به عنوان گروه مورد) و کودکان مادران با وزن مناسب ($19/8 < BMI < 26$) به عنوان گروه شاهد) که صرفاً از شیر مادر تغذیه می‌کردند انجام شد. این ۲ گروه از کودکان از نظر الگوی رشد در ۴ ماه اول زندگی شامل قد، وزن، محیط دور سر و محیط دور بازو مورد بررسی قرار گرفتند و با آماره کای دو مورد بررسی آماری قرار گرفتند. یافته‌ها: تحقیق بر روی ۱۵۰ نفر، ۷۵ نفر گروه مورد و ۷۵ نفر گروه شاهد انجام شد. وزن بدو تولد در دو گروه مورد و شاهد به ترتیب $421 \pm 3257/27$ و $455 \pm 3286/20$ ، دو ماهگی $606/40 \pm 5362/80$ و $621/27 \pm 5497/80$ و چهارماهگی $682/4 \pm 6793/2$ ، $762/40 \pm 7004$ گرم بود. در دو گروه مورد و شاهد تغییرات وزن اختلاف معنی‌داری نداشت. هم‌چنین قد، محیط دور سر و محیط دور بازو نیز در ماه‌های مختلف پس از تولد در دو گروه مورد و شاهد اختلاف معنی‌دار آماری نداشت. در کل شاخص ذکر شده در دو گروه در ماه‌های مختلف پس از تولد افزایش طبیعی داشت.

نتیجه‌گیری: وزن کم مادران نقشی روی روند جسمانی کودکان شیرخوار ندارد. پیشنهاد می‌شود تحقیق جامع‌تر با تعداد نمونه‌های بیشتر در مورد روند رشد و تکامل کودک طی ۲ سال اول زندگی که شیردهی جریان دارد در کودکانی که از مادران با BMI کمتر از حد طبیعی تغذیه می‌کنند انجام شود.

واژگان کلیدی: BMI مادر شیرده، رشد جسمی کودک

۱- دانشگاه علوم پزشکی کاشان، دانشکده پرستاری و مامایی

۲- دانشگاه علوم پزشکی بندرعباس، دانشکده پرستاری و مامایی